

Sygnatura akt XII C 1443/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

Protokolant: p.o. stażysty Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K. (1), K. K. (2)

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o zapłatę

1. Oddała powództwo,

2. Kosztami postępowania obciąża w całości powodów i z tego tytułu zasądza od powodów na rzecz pozwanej solidarnie kwotę 7200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO M.Prusinowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 sierpnia 2016 r. powodowie K. K. (1) i K. K. (2), reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika wnieśli o: zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. kwoty 60.000 zł, w tym 43.200 zł na rzecz powódki K. K. (1) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty i 16.800 zł na rzecz powoda K. K. (2) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwoty 15.000 zł, w tym 10.872 zł na rzecz powódki wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz 4.228 zł na rzecz powoda wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Nadto, powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko powodowie wskazali, że są właścicielami nieruchomości która znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł., ustanowionego uchwałą Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012r. Strona powodowa podała, że na dochodzoną przez nią kwotę składa się kwot 60.000 zł tytułem częściowego odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości oraz 15.100 zł tytułem częściowego odszkodowania za nakłady konieczne do zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego. Pismem z dnia 27 lutego 2014r., powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwoty 170.000zł tytułem odszkodowania bądź też do podjęcia jakichkolwiek działań mających na celu ugodowe zakończenie sprawy. Wezwanie okazało się jednak bezskuteczne.

Swe roszczenia powodowie wywiedli z treści art. 129 ust. 2 i art. 136 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska oraz art. 435 k.c. w zw. z art. 322-328 u.p.o.ś., nadto w zakresie pozwu o ochronę dóbr osobistych z art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swe stanowisko pozwany podniósł, że strona powodowa wystąpiła z roszczeniem przeciwko pozwanemu po upływie wymaganego przepisem art. 129 ust. 4 p.o.ś 2 – letniego terminu do jego zgłoszenia, co spowodowało, że roszczenie to wygasło i z tego względu nie może zostać uwzględnione.

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powodowie, K. i K. K. (2), są właścicielami nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny w zabudowie szeregowej, stanowiącej działkę nr (...) zapisaną w księdze wieczystej o numerze (...), położonej w P. przy ul. (...), wraz z udziałem 1/14 części w działce nr (...), zapisanej w księdze wieczystej o numerze (...), dla których to nieruchomości księgi wieczyste są prowadzone przez S. (...) w P..

Dowód: wydruk KW nr (...) (k.16-20), wydruk KW nr (...) (k.21-30), poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia aktu notarialnego z dnia 26.10.2011 r. rep. A 5427/2011 (k.31-37)

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę Nr(...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., która weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r. Uchwała ta utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., podzielony na dwie strefy tzw. strefę wewnętrzną i tzw. strefę zewnętrzną, a w nim określiła ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów.

W myśl postanowienia § 4 uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy:

1) strefę zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, określona w § 3, a od wewnątrz linia będąca obwiednią:

a) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 60$ dB oraz dla pory nocy $LA_{eqN} = 50$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

b) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 55$ dB oraz dla pory nocy $LA_{eqN} = 45$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska;

2) strefę wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod budowę szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz pod strefy ochronne A uzdrowisk (§ 7 uchwały).

W obszarze ograniczonego użytkowania określono następujące sposoby korzystania z terenów w strefie wewnętrznej (§ 8 ust. 2):

a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zabroniono tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,

d) dopuszczono lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W uchwale wprowadzono ponadto wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach

z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej (§ 9 ust. 2).

Nieruchomość powodów znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania.

Bezsporne, dowód: uchwała nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30.01.2012 r. wraz z uzasadnieniem (k.43-49), decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w P. (k. 40-42), fragment raportu o oddziaływaniu na środowisko „Rozbudowa i modernizacja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością im. H. W.” (k. 50-55), wyciąg z załącznika nr 7a str. 1, 31 (działka zaznaczona na pomarańczowo) do uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...), z dnia 30 stycznia 2012 r., stanowiący wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P. (k.56-57)

Strona powodowa nie zgłosiła pozwanemu swojego roszczenia przed datą 28 lutego 2014 r. Roszczenie strony powodowej zostało po raz pierwszy wyrażone w wezwaniu do zapłaty z dnia 27 lutego 2014 r. które zostało doręczone pozwanemu dnia 3 marca 2014 r.

Dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia zwrotnego potwierdzenia odbioru (k.193)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów urzędowych i prywatnych.

Zrekonstruowany powyższej stan faktyczny był zasadniczo bezsporny i opierał się na dokumentach urzędowych. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować je z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Przeprowadzone przez Sąd dowody z pozostałych dokumentów w świetle stwierdzenia w toku postępowania naruszenia przez powodów terminu zawitego, okazały się dla rozstrzygnięcia sprawy nieistotne.

Kluczowy dla rozstrzygnięcia fakt, tj. kiedy pozwany dowiedział się o roszczeniu, został podniesiony przez pozwanego (pismo na k. 213 verte) i poparty potwierdzeniem odbioru (k. 193). Strona powodowa potwierdziła ten fakt na piśmie (k. 117 verte). W tej sytuacji, Sąd dał pełną wiarę twierdzeniu, że pozwany po raz pierwszy dowiedział się o roszczeniu powodów z wezwania doręczonego dnia 3 marca 2014 r.

Sąd oddalił wnioski dowodowe powodów: o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny budownictwa, szacowania wartości nieruchomości oraz akustyki, bowiem wobec stwierdzenia wygaśnięcia terminu do zgłoszenia roszczenia wniosek ten był bezprzedmiotowy. Podobnie jeśli chodzi o przesłuchanie powodów na okoliczność uciążliwości działalności prowadzonej przez pozwaną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo z uwagi na wygaśnięcie roszczenia powodów nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie strona powodowa domagała się odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (u.p.o.ś.) wywodząc swoje roszczenia z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P. na mocy uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia

obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P.. Jest niesporne, że na jej podstawie nieruchomości, której dotyczy niniejsza sprawa znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania.

W ramach zgłoszonego powództwa strona powodowa domagała się kwoty łącznie 75.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie od pozwanego solidarnie na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Stosownie do przepisu art. 135 § 1 u.p.o.ś. obszar ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały – art. 135 ust. 2 u.p.o.ś. Przed nowelizacją tego przepisu czynił to natomiast właściwy wojewoda w drodze rozporządzenia; przykładem tutaj jest chociażby lotnisko wojskowe P. – K.. Dla zakładów lub innych obiektów, niewymienionych w art. 135 ust. 2 u.p.o.ś., czyni to rada powiatu, w drodze uchwały (art. 135 ust. 3 u.p.o.ś.). Zgodnie z treścią art. 135 ust. 3a u.p.o.ś. tworząc obszar ograniczonego użytkowania, wskazane organy określają granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne budynków oraz sposób korzystania z terenów wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego. Tworzące obszar ograniczonego użytkowania uchwała sejmiku województwa (uprzednio rozporządzenie właściwego wojewody) albo uchwała rady powiatu - po ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 2 i art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) - stają się aktami prawa miejscowego.

Nie budziła wątpliwości w niniejszej sprawie kwestia czynnej i biernej legitymacji procesowej stron tego sporu. Potwierdzeniem czynnej legitymacji procesowej powodów w procesie był wydruk treści księgi wieczystej, prowadzonej dla opisanej wyżej nieruchomości załączony do akt sprawy.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wskazała i dalszych pismach procesowych konsekwentnie podtrzymała stanowisko co do tego, że strona powodowa uchybiła terminowi zawitemu z art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska, z roszczeniem z ust. 1-3 można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Uchwała nr (...)Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P. weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...), tj. w dniu 28 lutego 2012. Termin zawity upływał więc 28 lutego 2014 r. i do tego dnia uprawnione osoby mogły wystąpić do obowiązanego o naprawienie szkody. W niniejszej sprawie, pozwany o roszczeniu strony powodowej dowiedział się najwcześniej 3 marca 2014 r. (w dacie otrzymania wezwania do zapłaty z dnia 27 lutego 2014 r).

Z kolei strona powodowa stwierdziła, że złożyła wniosek o zawezwanie do próby ugodowej który wpłynął do sądu dnia 28 lutego 2014 r.

Sprawą kluczową dla rozstrzygnięcia sprawy stało się więc stwierdzenie, czy strona powodowa uchybiła terminowi zawitemu, a w szczególności, czy dla zachowania terminu należało poinformować pozwanego o roszczeniu, czy też wystarczyło złożyć pismo do sądu.

Podobny problem podjął Sąd Najwyższy, a jego stanowisko (wyrok z dnia 2 października 2015 r., sygn. II CSK 720/14) wpisujące się w dłuższą linię orzecniczą istotnie przyczyniły się do niniejszego rozstrzygnięcia.

W judykaturze Sądu Najwyższego potwierdzono, że termin określony w art.129 ust. 4 ustawy z 2001 r. jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia. Jest to termin wyznaczony dla zgłoszenia roszczeń wskazanych w art. 129 ust. 1-3 ustawy z 2001 r. obowiązanemu do ich realizacji, którego dochowanie warunkuje zachowanie tych roszczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13). Dodać należy, że wystąpienie z roszczeniem stosownie do art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r. ma charakter czynności jednorazowej w odniesieniu do danego roszczenia - dokonanie tej czynności w terminie wskazanym w tym przepisie oznacza jego dochowanie i kończy jego bieg. Skutkiem tego jest zachowanie roszczenia przez uprawnionego, choćby na drodze sądowej dochodził on roszczenia w większym rozmiarze niż objęty wystąpieniem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12) oraz choćby dochodził roszczenia nie w jednym, ale w kolejnych procesach.

Jak wskazał Sąd Najwyższy, odrębną kwestią jest ustalenie, kiedy następuje wystąpienie z roszczeniem, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001. Judykatura przyjmuje, że musi chodzić o zgłoszenie roszczenia obowiązanemu do jego zaspokojenia (np. wystąpienie do niego o wypłatę odszkodowania, por. wyroki Sądu Najwyższego dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, z dnia 4 grudnia 2013 r., II CSK 161/13). Chodzi tu o oświadczenie skierowane do obowiązanego, które – celem dochowania terminu określonego w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r. - musi przed jego upływem do niego dojść w taki sposób, aby mógł się z nim zapoznać (art. 61 k.c.). W razie, gdy nośnikiem tego oświadczenia jest pozew lub inne pismo procesowe, dla dochowania terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 r., konieczne jest, aby przed jego upływem pozew lub to pismo zostały doręczone obowiązanemu, nie wystarczy zaś to, że przed tym upływem powództwo zostanie wytoczone lub pismo zostanie wniesione do sądu.

Strona powodowa sprzeciwiła się takiej wykładni w piśmie z dnia 25 października 2016 r. i w kolejnych pismach złożonych w toku postępowania wskazując, że koncepcja wyrażona w powyższym wyroku SN z dnia 2 października 2015 r. jest błędna i dla zachowania terminu zawitego wystarcza złożenie pozwu. Uzasadniając swoje stanowisko, powodowie wskazywali na językową wykładnię art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska, a także fakt, że inne sądy orzekały w tej sprawie odmiennie.

Sąd nie podzielił tej argumentacji, przychylając się do argumentacji przedstawionej przez Sąd Najwyższy w przywołanym wyroku.

Z uwagi na powyższe, Sąd uznał, że powodowie uchybili terminowi zawitemu, nie powiadamiając pozwanego o roszczeniu do dnia 28 lutego 2014 r. Z tym dniem ich roszczenie wygasło.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd oddalił powództwo.

Sąd, na podstawie art. 98 § 1 i 3 i art. 99 k.p.c., obciążył jednocześnie kosztami niniejszego postępowania w całości powodów, jako stronę przegrywającą sprawę. O wysokości kosztów procesu poniesionych przez stronę pozwaną Sąd orzekł na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

SSO Maria Prusinowska